

OTSUS

08.10.2024 nr 5-5/2024-048

**Koondumisele nr 31/2024 AKTSIASELTS INFORTAR / Tallinna Raamatutrükikoja
Osühing loa andmine****1. Koondumine**

16.09.2024 esitas AKTSIASELTSi INFORTAR (registrikood 10139414) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid AKTSIASELTS INFORTAR ja ViroInvestment OÜ (registrikood 16894198) 13.09.2024 osa müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab AKTSIASELTS INFORTAR 100% Tallinna Raamatutrükikoja OÜ osakapitalist.

Tehingu tulemusel omandab AKTSIASELTS INFORTAR valitseva mõju Tallinna Raamatutrükikoja Osühingu (registrikood 10224203) üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 17.09.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks AKTSIASELTS INFORTAR ja Tallinna Raamatutrükikoja Osühing.

AKTSIASELTS INFORTAR on investeerimisettevõtja, mille aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna väärtipaberibörsil. 04.10.2024 seisuga omavad AKTSIASELTSis INFORTAR üle 10% osalust Osühing Mersok (22,88%), OÜ Abante (22,74%) ja Pärdiklill OÜ (22,73%), mille üle omavad omakorda valitsevat mõju füüsilised isikud vastavalt: Enn Pant (isikukood [...]), Ain Hanschmidt (isikukood [...]) ja Kalev Järvelill (isikukood [...]). Ülejäänud aktsiakapital jaguneb enam kui 5800 väikeaktsionäri vahel.

AKTSIASELTS INFORTAR teeb investeeringuid erinevates ärivaldkondades tegutsevasse äriühingutesse ning tema valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad tegelevad finants- ja kinnisvarainvesteeringute haldamisega, energeetikaga, trükiteenuste pakkumisega, meelelahutusautomaatidega seotud teenustega, maavarade tootmise ja karjäärade arendusega, spordirajatiste haldamisega ja taksondusega seotud teenustega. Lisaks tegeleb ettevõtja vähesel määral ka piimakarjakasvatuse, piimatootmise ning teravilja ja rapsi kasvatusega.

AKTSIASELTSi INFORTAR valitseva mõju alla¹ kuulub ka Tallinna väärtpaberibörsil noteeritud AS Tallink Grupp (registrikood 10238429), mis pakub reisijate- ning kaubaveoteenuseid meritsi Balti mere piirkonnas.

Käesoleva koondumise kontekstis on asjakohane AKTSIASELTSI INFORTAR kontserni kuuluv erinevaid pabertrükiste trükiteenuseid osutav Aktsiaselts Printon (registrikood 10671126). Täpsemalt tegeleb Aktsiaselts Printon raamatute (nii kõva- kui pehmeaaneliste), ajakirjade ja kataloogide, kalendrite ja märkmike ning erinevate reklaamtrükiste (voldikud, flaierid, plakatid, pakendid jms) trükkimisega. Aktsiaseltsi Printon ematettevõtja on AKTSIASELTS VABA MAA (registrikood 10359877), mis tegeleb sertifitseeritud turvatrükiste (kinkekaardid, piletid, maksumärgid, margid, tšekiraamatud, diplomid ja blanketid) tootmisega. Turvatrükiste tootmine erineb oluliselt pabertrükiste tootmisest. AKTSIASELTSi VABA MAA teine tüdarettevõtja, CardPlus VM OÜ (registrikood 12981210), tegeleb plastikkaartide (kliendikaardid, kinkekaardid, erinevad isikutunnistused jms) trükiteenuse pakkumisega.

Tallinna Raamatutrükikoja Osühing on pabertrükiste trükiteenuse osutamisega tegelev ettevõtja, mis tegeleb kõva- ja pehmeaaneliste raamatute, klamberköites brošüüride ning muude trükiste trükkimisega ja köitmisega.

Lisaks tegeleb Tallinna Raamatutrükikoja Osühingu koondumisele eelnevalt ka kinnisvara üürileandmisega Tallinnas, kuid kinnisvaraga seonduv tegevus võõrandatakse tehingu käigus eralduvale uuele äriühingule TRTKESKUS OÜ (registrikood 17077811), mille üle käesoleva tehinguga valitsevat mõju ei omandata.

Tallinna Raamatutrükikoja Osühingu valitseva mõju alla kuulub Arnego OÜ, millel majandustegevus puudub.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

¹ Kuivõrd vastav koondumise menetlus Konkurentsiametis kestab, siis koondumise teate kohaselt kasutab AKTSIASELTS INFORTAR lähtudes KonkS § 27 lg 7, omandatud AS Tallink Grupp väärtpaberitega kaasnevat hääleõigust kuni koondumiseks loa saamiseni üksnes eesmärgiga säilitada investeeringute väärtus (või ei kasuta hääleõigust üldse).

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate (st AKTSIASELTSiga INFORTAR valitseva mõju kaudu seotud Aktsiaselts Printon ja Tallinna Raamatutrükikoja Osühing) äritegevustes esineb horisontaalne kattuvus pabertrükiste trükiteenuste osutamisel, sh raamatute, perioodikaväljaannete, ärikataloogide, reklaammaterjalide, äriblankettide jm kontoritarvete trükkimise jt seotud teenuste osutamisel.

Pabertrükiste trükiteenuste kogu turumahu leidmiseks tuginesid koondumise osalised valdkonnas tegutsevate suuremate ettevõtjate majandusaasta aruannetes kajastatud trükiteenuste müügituludele ning esitasid andmed nii trükiteenuste kogukäibe kohta üldiselt (piirkondasid eristamata) kui ka trükiteenuste käibe kohta Eestis. Koondumise osaliste hinnangul kujunes 20 suurema ettevõtja (sh koondumise osalised) trükiteenuste kogukäibeks ligikaudu 128,8 miljonit eurot (sh trükiteenuste käibeks Eestis ligikaudu 58,2 miljonit eurot) ehk ühiseks osakaaluks vastavalt [10-20]% trükiteenustest kokku (sh [5-10]% trükiteenustest Eestis). Lisaks tegutseb valdkonnas hulgaliselt väiksemaid ettevõtjaid ning Eestisse importivaid ettevõtjaid, kelle müügitulusid kogu turumahu arvutusse ei arvestatud, mistõttu võib koondumise osaliste tegelik turuosa kujuneda tegelikkuses madalamaks.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustes puuduvad vertikaalsed seosed.

Kuivõrd kõnesoleva koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes juhendi tähenduses horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

4. Õiguslik hinnang

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval

määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate ühine osakaal pabertrükiste trükiteenuste osutamisel jäi alla 15%. Pabertrükiste trükiteenuste osutamisega tegeleb mitmeid ettevõtjaid, suuremateks konkurentideks on AS KROONPRESS, aktsiaselts PRINTALL, OÜ Print Best, Osühing K-PRINT, osühing GREIF jt.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et kõnesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa AKTSIASELTSi INFORTAR ja Tallinna Raamatutrükikoja Osühingu koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor